

דְּמַנְהוּן אָמְרוּ (הוא) גִּבְרָא וּמְנַהוּן (אָמְרוּ) לָא גִּבְרָא וְקִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא
 בְּרָא לִיהּ, דְּכַתְיִב (פְּרָאשִׁית א') וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּעֶלְמוֹ.
 אָמַר לִיהּ אִי הֲכִי אִיהוּ לָא יְהִיב חֲלָקָא בְּיַד חַד מְנַיְיְהוּ וְלָא
 אֶתְעֵבִיד בְּדִיוקְנָא דִּילְהוּן אֶלְא בְּאִיקוּנִין דְּמַלְכָּא בְּעֶלְמוֹ
 בְּדַמּוּתוֹ דְּאִיהוּ צֶלֶם וּדְמוּת תְּבַנְיָתוֹ. אָמַר הֲכִי אֶשְׁתַּמוּדְעֵ. אָמַר חַס
 וְשָׁלוֹם. אֶלְא אָנָּא אִימָא דְאַתְּבְּרִי בְּכֵלָא וְאַשְׁלִיטִיה עַל כֻּלָּא. דְּאִי
 הָוָה יְהִיב כֻּלָּא חַד חוּלְקִיהּ בְּזַמְנָא דְהָוָה כְּעֵסִיה עֲלִיהּ כֻּלָּא חַד הָוָה
 נָטִיל חוּלְקִיהּ מְנִיָּה, כִּי בְּמַה נְחָשָׁב הוּא.

אֶלְא קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא בְּרָא לִיהּ כֻּלָּא חַד בְּדִיוקְנִיָּה, דְּאִי מַלְכוּת
 קִדְשָׁא דְאִיְהִי תְּמוּנַת כֻּלָּא, דְּכַה אֶסְתַּכַּל קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא
 וּבְרָא עֲלֵמָא וְכָל בְּרִיין דְּבְרָא בְּעֶלְמָא וְכֻלְלָא בְּהּ עֲלָאִין וְתַתְּאִין בְּלָא
 פִּירוּדָא בְּלָל וְכֻלְלָא בְּהּ עֶשֶׂר סְפִירָן וְכָל שְׂמֵהוּן וּכְנוּיִין וְהוּיִין וְעֵלְת
 עַל כֻּלָּא דְאִיהוּ אָדוּן עַל כֻּלָּא וְלִית אֶלְהָא בְּרַ מְנִיָּה וְלָא אֶשְׁתַּכַּח
 בְּכָל עֲלָאִין וְתַתְּאִין פְּחוּת מִיְנִיָּה.

בְּגִין דְּאִיהוּ קָשֶׁר דְּכֻלְהוּ שְׁלִימוֹ דְּכֻלְהוּ לְקִימָא בֵּיהּ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל
 מְשָׁלָה. וּבְגִין דְּלָא אֶשְׁתַּכַּח עֵלְת עַל כֻּלָּא בְּעֲלָאִין וְתַתְּאִין

לשון הקודש

אֶלְא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרָא אוֹתוֹ כֻּלָּ
 אֶחָד בְּדַמּוּתוֹ, זוֹהִי מַלְכוּת הַקְּדוּשָׁה
 שֶׁהִיא תְּמוּנַת כֻּלָּ, שְׂבָה הַסְּתַכַּל הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וּבְרָא אֶת הָעוֹלָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת
 שֶׁבְּרָא בְּעוֹלָם, וְכֻלְלָא בְּהּ עֲלִיוּנִים
 וְתַתְּוֹנִים בְּלִי פִּירוּדָא, וְכֻלְלָא בְּהּ עֶשֶׂר
 סְפִירוֹת, וְכָל הַשְּׂמוֹת וְהַכְּנוּיִים וְהַהוּיִין,
 וְעֵלְת עַל הַכֻּלָּ שֶׁהוּא אָדוּן עַל הַכֻּלָּ, וְאִין
 אֵלוֹהַ מַבְּלַעְדִּין, וְלָא נִמְצָא בְּכָל
 הָעֲלִיוּנִים וְהַתַּתְּוֹנִים פְּחוּת מִמֶּנּוּ.

בְּגִלְלָא שֶׁהוּא קָשֶׁר שֶׁל כֻּלָּם וְהַשְּׁלָמוֹת
 שֶׁל כֻּלָּם, לְקַיֵּם בּוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה.

וּמַדָּם אָמְרוּ לֹא גִּבְרָא, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּרָא אוֹתוֹ, שְׂכַתוּב (ש) וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּעֶלְמוֹ.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן הוּא, לֹא יִתֵּן חֲלָק בְּיַד
 אֶחָד מֵהֶם וְלֹא נַעֲשֶׂה בְּדַמּוּת שְׁלָהֶם,
 אֶלְא בְּאִיקוּנִין שֶׁל הַמַּלְאָךְ, בְּעֶלְמוֹ
 בְּדַמּוּתוֹ, שֶׁהוּא צֶלֶם וּדְמוּת תְּבַנְיָתוֹ.
 אָמַר, כֵּן נוֹדְעֵ? אָמַר, חַס וְשָׁלוֹם, אֶלְא
 אִנִּי אוֹמֵר שֶׁנִּבְרָא בְּכָל וְהַשְּׁלִיטוֹ עַל
 הַכֻּלָּ, שְׂאֵם הָיָה כֻּלָּ אֶחָד נוֹתֵן בּוֹ חֲלָקוֹ,
 בְּזַמְנָא שֶׁהָיָה בּוֹעֵם עָלָיו כֻּלָּ אֶחָד הָיָה נוֹטֵל
 חֲלָקוֹ מִמֶּנּוּ, כִּי בְּמַה נְחָשָׁב הוּא?

פחות מיניה אפילו בחד מנייהו (אתקריאת) אתקריבת אמונת ישראל. ומסטרא דעלת על פלא אתמר בה (דברים ד) כי לא ראיתם כל תמונה. אבל מסטרא דשאר עמין אתמר בהו (בה) (במדבר י"ב) ותמונת יי יביט.

אתא בועינא קדישא ושאר חברייה ואשתתחו קמיה ואמרו כען לית מאן דיכיל למיטל מיניה חולקיה דלא יהיב ליה חד מעלמא אלא בורא עלמין עלת על פלא, וביה תלייא עונשיה או אנריה ולא במלאך ושׂרף ולא בשום ברׂיה דעלמא ובנין דא אוקמוה רבנן דמתניתין המשתף שם שמים ודבר אחר נעקר מן העולם. ע"כ: (עד כאן מההשמעות).

דבר אחר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, הא אוקמוה חברייה על מלאכי השׂרת דאנון אמרי האי קרא. אמר להו בתר דהוו ידעין מה דהוה ומה דעתיד למהוי ואנון הוו ידעין דעתיד למחטי אמאי בעו למעבד ליה. ולא עוד אלא דעזא ועזאל הוו

לשון הקודש

על הכל, ובו תלוי ענינו או שׂכרו, ולא במלאך ושׂרף ולא בשום ברׂיה מהעולם, ובגלל כך פרשוה חכמי המשנה, המשתף שם שמים ודבר אחר נעקר מן העולם: ע"כ.

דבר אחר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו – הרי פרשוה החברים על מלאכי השׂרת שהם אומרים את הפסוק הזה. אמר להם, אחר שהיו יודעים מה שהיה ומה שעתיד להיות והם היו יודעים שעתיד לחטא, למה

ובגלל שלא נמצא עלת על הכל בעליונים ובתחתונים פחות ממנו אפילו באחד מהם, היא נקראתו התקרה אמונת ישראל. ומצד של עלת על הכל נאמר בה (דברים ד) כי לא ראיתם כל תמונה. אבל מצד של שאר העמים נאמר בהם (במדבר י) ותמונת ה' יביט. בא המנורה הקדושה ושאר החברים והשתחויו לפניו ואמרו, כעת אין מי שיכול לפל ממנו את חלקו, שלא נתן לו אחד מהעולם, אלא בורא העולמות עלת

מְקַטְרְגֵי עָלֶיָה בְּזִמְנָא דְאָמַר שְׂכִינְתָא לְקַדְשָׁא בְּרִידָא
 הוּא נַעֲשֶׂה אָדָם, אָמְרוּ מָה אָדָם וַתְּדַעְהוּ. מָה אֶת
 בְּעֵי לְמַכְרֵי אָדָם, וַתְּדַעְהוּ דַּעְתִּיד לְמַחְטֵי קַמְפָּד
 בְּאַתְתָּא דִּילִיָה דְאִיְהִי חֲשָׁד. דְּאֹר אִיְהוּ דְכוּרָא
 וְחֲשָׁד נִוְקְבָא שְׂמָאלָא חֲשָׁד דְּבְרִיאָה. בְּהַהוּא זְמַנָּא
 שְׂכִינְתָא אָמְרַת לֹון בְּהַאי דְאֶתוֹן מְקַטְרְגִין אֶתוֹן
 עֲתִידִים לְמַנְפֵּל. בְּדַכְתִּיב וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת
 בְּנוֹת הָאָדָם פִּי טוֹבוֹת הִנֵּה וְגו' (חֲשָׁקוֹ בְּהוֹן) וְטַעוּ בְּהוֹן
 וְאִפִּיל לֹון שְׂכִינְתָא מְקַדְוֶשָׁה דְלְהוֹן.

אָמְרוּ חֲבַרְיָא רַבִּי רַבִּי, אֲדַחְכִּי (נִי"א אִי הַכִּי) עֲזָא וְעֲזָאל
 לָא הוּוּ מְשַׁקְרִין בְּמַלּוּלֵיִהוּ. דְּוַדַּאי בְּנוֹקְבָא
 עֲתִיד אָדָם לְמַחְטֵי. אָמַר לְהוּ חָכִי אָמְרָה שְׂכִינְתָא
 אֶתוֹן אֲזִדְמַנְתוֹן לְקַטְרְגָא קַדְמֵי יִתִיר מִחִילָא
 דְּמְרוּמָא, אִי אֶתוֹן הוֹיתוֹן שְׂפִירִין מְאָדָם בְּעוֹבְדֵיִכוֹ

לשון הקודש

בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם פִּי טוֹבוֹת
 הִנֵּה וְגו'. וְחֲשָׁקוֹ בְּהֵם וְטַעוּ בְּהֵם, וְהַפִּילָה
 אוֹתָם הַשְׂכִּינָה מִקְדָּשָׁתָם.

אָמְרוּ הַחֲבַרְיִים, רַבִּי רַבִּי, בֵּין כֶּף וְנִי"א אִם
 כֶּף, עֲזָא וְעֲזָאל לָא הִיוּ מְשַׁקְרִים
 בְּדַבְרֵיהֶם, שְׂוַדַּאי בְּנִקְבָה עֲתִיד אָדָם
 לְחַטָּא. אָמַר לְהֵם, כֶּף אָמְרָה הַשְׂכִּינָה:
 אַתֶּם הוֹדְמַנְתֶּם לְקַטְרַג לְפָנַי יוֹתֵר מֵאַבְבָּא
 הַמְרוּם. אִם אַתֶּם הֵייתֶם יְפִים מְאָדָם
 בְּמַעֲשֵׂיכֶם, נָאֵה לְכֶם לְקַטְרַג עָלַי, אָבֵל

רָצוּ לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ? וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שְׂעוּזָא
 וְעֲזָאל הִיוּ מְקַטְרְגִים עָלָיו בְּזִמְנָן שְׂאֲמְרָה
 שְׂכִינָה לְקַדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נַעֲשֶׂה אָדָם.
 אָמְרוּ, מָה אָדָם וַתְּדַעְהוּ? מָה אַתָּה
 רוּצָה לְבְרָא אָדָם, וַתְּדַעְהוּ שְׂעֲתִיד
 לְחַטָּא לְפָנַי בְּאַשְׁתּוֹ שְׁהִיא חֲשָׁד?
 שְׂאוּר הוּא זְכָר, וְחֲשָׁד נְקֻבָּה, שְׂמָאל
 חֲשָׁד שֶׁל בְּרִיאָה. בְּאוֹתוֹ זְמַן אָמְרָה
 לְהֵם הַשְׂכִּינָה: בְּזוֹה שְׂאַתֶּם מְקַטְרְגִים,
 אַתֶּם עֲתִידִים לְנַפֵּל, כְּמוֹ שְׂכַתוּב וַיִּרְאוּ

יאות לכו לקטרגא עליה. אבל איהו עתיד למחטי
 באתתא חדא, אתון בנשין סניאין. חבתיכון ויתר
 מבני נשא כמה דכתיב ויראו בני האלהים את בנות
 האדם וגו', את פת האדם לא נאמר, אלא את בנות
 האדם. ולא עוד אלא אם אדם חב הוא אקדים ליה
 תשובה לאהדרא למאריה לאתקנא במה דחב.
 אמרו ליה חבריא (רבי רבי) אי הכי אמאי כולי האי.
 אמר רבי שמעון לחבריא אי לא דהוה הכי
 דברא קדשא בריך הוא יצרא טבא וכישא דאנון
 אור וחשך לא הוה זכו וחובה לאדם דבריאה. אלא
 (בגין) דאתברי מתרווייהו, ובגין דא (דברים ל) ראה נתתי
 לפניך היום את החיים וגו'. אמרו ליה כולי האי
 אמאי. ולא הוה שפור דלא אתברי דלא למיחב
 ולגרמא כל מה דגרים לעילא ולא הוה ליה לא
 עונש ולא שכר.

לשון הקודש

למה כל זה? אמר רבי שמעון לחברים,
 אם לא היה כך שברא הקדוש ברוך הוא
 יצר טוב ורע, שהם אור וחשך, לא הייתה
 זכות וחובה לאדם של בריאה, אלא
 (ובגללו) שברא משניהם, ולכן (דברים ל) ראה
 נתתי לפניך היום את החיים וגו'. אמרו
 לו, כל זה למה? ולא היה יפה שלא
 נברא ושלא לחטא ולגרם כל מה שגרם

הוא עתיד לחטא באשה אחת, ואתם
 בנשים רבות. החכה שלכם יותר מבני
 אדם, כמו שכתוב ויראו בני האלהים
 את בנות האדם. את פת האדם לא
 נאמר, אלא את בנות האדם. ולא עוד,
 אלא אם אדם חוטא, הרי מקדים לו
 תשובה לחזר לרבונו לתקן במה שחטא.
 אמרו לו החברים, רבי רבי, אם כך,

אמר לון מן הדין הוה ליה למברייה כד. בגין
 דאורייתא בגיניה אתבריאת דכתיב בה
 עונשא לרשיעייא ואגרא לצדיקייא ולא הוה אגרא
 לצדיקייא ועונשא לרשיעייא אלא בגין אדם דבריאה
 לא תהו פראה לשבת יצרה. אמרו ודאי כען
 שמענא מה דלא שמענא עד השתא, דודאי לא ברא
 קדשא בריך הוא מלתא דלאו איהו צריך. ולא עוד
 אלא אורייתא דבריאה (דף כג ע"ב) איהו לבושא
 דשכינתא. ואי אדם לא הוה עתיד למברי (למחסי) הות
 שכינתא בלא כסוייא פגוונא דעני. ובגין דא כל מאן
 דחב פאלו אפשיט לשכינתא מלבושהא. והאי איהו
 עונשא דאדם.

ובל מאן דמקיים פקודין דאורייתא באלו הוא
 לביש לשכינתא בלבושהא. ובגין דא אוקמוה

לשון הקודש

שלא צריך, ולא עוד, אלא התורה של
 בריאה היא לבוש השכינה, ואם אדם
 לא היה עתיד להפראת ולחטא, היתה
 השכינה בלי כסוי כמו עני. ולכן כל מי
 שחטא, פאלו הפשיט את לשכינה את
 מלבושיה, וזהו ענש האדם.

ובל מי שמקיים מצוות התורה, פאלו
 הלביש לשכינה את מלבושיה. ולכן
 פרשוה בכסוי הצניעות ונתפלין (שמות כב) כי

למעלה, ולא היה לו לא ענש ולא שכר?
 אמר להם, מן הדין היה לו לבראו כד,
 בגלל שהתורה בגללו נבראה, שכתוב
 בה ענש לרשעים ושכר לצדיקים, ולא
 היה שכר לצדיקים וענש לרשעים אלא
 בגלל אדם של בריאה, (ישעיה מה) לא תהו
 בראה לשבת יצרה. אמרו, ודאי פעת
 שמענו מה שלא שמענו עד עכשו,
 שודאי לא ברא הקדוש ברוך הוא דבר

בְּכִסּוּיָא דְצִיּוּת (ותַּפְלִיין) (שמות כב) כִּי הִיא כִּסּוּתוֹ לְבִדְהָ
 הִיא שְׂמֵלְתוֹ לְעוּרוֹ בַּמָּה יִשְׁכַּב בְּגִלוּתָא וְהָא אוּקְמוּתָא.
 תָּא חַיִּי, חֲשֵׁךְ אִיהוּ אוּכְמוֹ דְאוּרֵייתָא אוּר חַיּוּרוֹ
 דְאוּרֵייתָא.

השלמה מההשמטות (סימן ה)

חַיּוּרוֹ דְאוּרֵייתָא וְכַד אִיהוּ אוּר מְתַלְבֵּשׁ בַּחֲשֵׁךְ
 אֲתַמַּר בְּאוּרֵייתָא (שיר השירים א) שְׁחֹרָה אֲנִי
 וְנֹאנָה וְכַד אֶסְתַּלַּק מִתַּמֶּן אוּר דְאִיהוּ חַיּוּרוֹ אֲמָרָה
 אֵל תְּרֹאנֵי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת וְאוּרֵייתָא כְּגוֹנָנָא דְבֵת
 עֵינָא דְאִיהִי אוּכְמָא וְשִׁפְרָא בְּאוּר דְנִהַיר בָּהּ וּבְגִין
 דָּא בֵת עֵינָא וְאוּר דְנִהַיר בָּהּ אֲמָרָה (תהלים כז) יי אוּרֵי
 וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא אוּרֵי אוּר יי דְאִיהִי בֵת עֵין וְתַרְיִן
 גְּוִינִין אִית לִיה אוּר מְלַגְּאוּ וְחֲשֵׁךְ מְלַבֵּר לְמַחְוֵי
 שְׂלֵטָאָה בְּהוּ עַל כָּל קְלוּסִין (קליפין) הָדָא הוּא דְכְּתִיב
 וּמְלַכּוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. (תהלים ק"ג)

לשון הקודש

והתורה כמו שבת עין, שהיא שחורה
 וְכַה בְּאוּר שְׂמַאִיר בָּהּ, וְלִכְּן בֵּת עֵין
 וְהָאוּר שְׂמַאִיר בָּהּ אֲמָרָה ה' אוּרֵי וַיִּשְׁעֵי
 מִמִּי אִירָא. אוּרֵי – אוּר יי, שְׂהִיא בֵּת עֵין,
 וּשְׂנֵי גְּוִינִים יֵשׁ לָהּ – אוּר מִכְּפָנִים וְחֲשֵׁךְ
 מִבְּחוּץ, לְהִיּוֹת שׁוֹלֵט בָּהֶם עַל כָּל
 הַקְּלוּסִים וְקַלְפוֹתוֹ. וְהוּא שְׂכַתוּב (תהלים ק)
 וּמְלַכּוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה.

היא כסותה לבידה הוא שמלתו לערו
 בַּמָּה יִשְׁכַּב, בְּגִלוּתוֹ? וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ. בֵּא
 רָא, חֲשֵׁךְ הוּא שְׁחֹר שֶׁל הַתּוֹרָה, אוּר
 הַלְבָּן שֶׁל הַתּוֹרָה.

השלמה מההשמטות (סימן ה)

לִכְּן שֶׁל הַתּוֹרָה, וּכְשִׂאוֹתוֹ אוּר מְתַלְבֵּשׁ
 בַּחֲשֵׁךְ, גְּאֵמַר בַּתּוֹרָה שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאנָה.
 וּכְשִׂמְתָּעֵלָה מִשָּׁם אוּר שְׂהוּא לְכָן,
 אוּמַרְת אֵל תְּרֹאנֵי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת,

בְּלִבּוֹשָׁא דְאֹר אִיהִי שְׁלִיטת על כָּל אֵינוֹן דְּאִתְמַר
בְּהוֹן (שמות י') **וְלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹר**
בְּמוֹשְׁבוֹתָם וּבְלִבּוֹשָׁא אוֹכְמָא שְׁלִיטת על חַיִּיבָא
דְּאִתְמַר בְּהוֹן (שמואל א' ב') **וְרִשְׁעִים בַּחֲשָׁךְ יִדְמוּ.**

וְעוֹד אֹר אִיהוּ מְסַטְרָא דִּימִינָא דְאִיהוּ אֹר יוֹם
קְדַמָּא דְאִתְמַר בֵּיה (בְּרֵאשִׁית א') יְהִי אֹר דָּא
אֲבָרְהָם וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם. חֲשָׁךְ מְסַטְרָא
דְּשִׁמְאָלָא דְאִתְמַר בֵּיה בִּיצְחָק (בראשית כ"ז) **וַתִּכְהִין עֵינָיו**
מֵרְאוֹת וְלִחֲשָׁךְ קָרָא לְיִלָּה יַעֲקֹב דְּאִתְלַבֵּשׁ מִתְרוּיָהוּ
בְּאֹר דִּימִינָא וּבַחֲשָׁךְ דְּשִׁמְאָלָא וּבְתְרוּיָהוּ עֲמוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא אִיהוּ עֲמוּד.

עֲמוּד הֶעָנָן יוֹמָם וְעֲמוּד הָאֵשׁ לַיְלָה לְפָנֵי הָעָם (שמות
 י"ג). **עָנָן מְסַטְרָא דִּילִיָּה מִיָּא, חֲשָׁךְ מְסַטְרָא**
דִּילִיָּה אֲשָׂא עֲמוּד אִיהוּ שְׁלוֹם בִּינִיָּהוּ. הָדָא הוּא

לשון הקודש

חֲשָׁךְ מַצַּד הַשְּׂמַאל, שְׁנַאֲמַר בּוּ בִּיצְחָק
 (שם כז) וַתִּכְהִין עֵינָיו מֵרְאוֹת, וְלִחֲשָׁךְ קָרָא
 לְיִלָּה. יַעֲקֹב שְׁהִיָּה לְבוֹשׁ מִשְׁנִיָּהֶם בְּאֹר
 שֶׁל יָמִין וּבַחֲשָׁךְ שֶׁל שְׂמַאל, וּבִשְׁנֵיָּהֶם
 עֲמוּד הָאִמְצָעִי הוּא עֲמוּד.

עֲמוּד הֶעָנָן יוֹמָם וְעֲמוּד הָאֵשׁ לַיְלָה לְפָנֵי
הָעָם. הֶעָנָן מַצַּד שְׁלוֹ מִיָּם. הַחֲשָׁךְ מַצַּד
שְׁלוֹ אֵשׁ. עֲמוּד הוּא שְׁלוֹם בִּינִיָּהֶם. זְהוּ

בְּלִבּוֹשָׁא שֶׁל אֹר הִיא שׁוֹלְטַת עַל כָּל
אוֹתָם שְׁנַאֲמַר בָּהֶם (שמות י') וְלְכָל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹר בְּמוֹשְׁבוֹתָם, וּבְלִבּוֹשָׁא
שְׁהַר שׁוֹלְטַת עַל הָרִשְׁעִים שְׁנַאֲמַר בָּהֶם
(שמואל א-ב) וְרִשְׁעִים בַּחֲשָׁךְ יִדְמוּ.

וְעוֹד, אֹר הוּא מַצַּד הַיָּמִין (חסד), שְׁהוּא
אֹר שֶׁל יוֹם רֵאשׁוֹן שְׁנַאֲמַר בּוּ יְהִי אֹר,
זֶה אֲבָרְהָם, וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם.

דְּכַתִּיב (איוב כ"ה) עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו וְכֹד אִיהוּ
 בְּאֲמַצְעֵיתָא (שמות יד) וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלַּיְלָה,
 לֹא קָרַיב מִיָּא לְאִשָּׁא וְלֹא אִשָּׁא לְמִיָּא דְאִיהוּ אֲפְרִישׁ
 בִּינֵיהוּ. וְדָא אִיהוּ מִחְלֻקְתָּ בֵּית הַלֵּל וּבֵית שְׁמַאי
 שְׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם וְלְקַבְלֵיהוּ תֵּרִין אֲמוֹרָאֵי דְרְקִיעָא
 מִיכָאֵל וְנִבְרִיאֵל וְיֵשׁר שְׁלוֹם מְכַרְיַע בִּינֵיהֶם דְאִיהוּ
 נוֹרִיא"ל, אוֹרִיאֵל אֲתִקְרִי מְסִטְרָא דִּימִנָּא נוֹרִיאֵל
 מְסִטְרָא דְשְׁמַאֲלָא וְאִיהוּ אָדָם דְלִתְתָּא מִטְטְרוֹן
 שְׁמִיָּה שְׁלִיט עַל כָּל מְאָרֵי מִתְנִיתִין הָדָא הוּא דְכַתִּיב
 (בראשית א') וַיִּרְדּוּ בְדִגְתַּת הַיָּם אֵלֶיךָ תִּלְמִידֵי חֲכָמִים
 דְּמִתְרַבִּין בְּיָמָא דְאוֹרִיָּתָא דִּירְתֵי מִתְמָן נֶפֶשׁ חַיָּה.

וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ מְאָרֵי דְזִבְוֹן דְּבִזְכוּתְהוֹן פְּרָחִין
 לְעֵילָא וַיִּרְתִּין מִתְמָן רוּחָא דְאִיהוּ עוֹף
 יְעוֹפֵף בְּנִדְפִין בְּפִקוּדֵין דְעֵשָׂה. וּבִבְהֵמָה אֵלֶיךָ עֲמִי

לשון הקודש

וְהוּא אָדָם שְׁלִמְטָה, מִטְטְרוֹן שָׁמוּ, שׁוֹלֵט
 עַל כָּל בְּעֵלֵי הַמְּשֻׁנָּה. וְהוּ שְׁכַתוּב (בראשית
 א') וַיִּרְדּוּ בְדִגְתַּת הַיָּם, אֵלֵינוּ תִּלְמִידֵי חֲכָמִים
 שְׁמִתְרַבִּים בְּמֵי הַתּוֹרָה, שְׁיִוְרָשִׁים מִשָּׁם
 נֶפֶשׁ חַיָּה.

וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם - אֵלֵינוּ בְּעֵלֵי זְכוּת,
 שְׁבִזְכוּתָם פּוֹרְחִים לְמַעְלָה, וַיִּוְרָשִׁים
 מִשָּׁם רוּחַ שְׁהוּא עוֹף יְעוֹפֵף בְּכַנְפֵי
 בְּמַצּוֹת עֵשָׂה. וּבִבְהֵמָה - אֵלֵינוּ עֲמִי

שְׁכַתוּב (איוב כה) עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו.
 וּכְשֶׁהוּא בְּאֲמַצְעֵי - וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה
 כָּל הַלַּיְלָה. לֹא קָרַב הַמַּיִם לְאִשׁ, וְלֹא אִשׁ
 לְמַיִם, שְׁהוּא מְפָרִיד בִּינֵיהֶם. וְזוּהִי
 מִחְלֻקְתָּ בֵּית הַלֵּל וּבֵית שְׁמַאי שְׁהִיא
 לְשֵׁם שָׁמַיִם, וּכְנִגְדָם שְׁנֵי אֲמוֹרָאֵים שֶׁל
 הָרְקִיעַ, מִיכָאֵל וְנִבְרִיאֵל, וְיֵשׁר שְׁלוֹם
 מְכַרְיַע בִּינֵיהֶם, שְׁהוּא נוֹרִיאֵל. אוֹרִיאֵל
 נִקְרָא מִצַּד הַיָּמִין, נוֹרִיאֵל מִצַּד הַשְּׂמָאל,

הָאָרֶץ דְּאֵתְמָר בְּהוֹן (במדבר י"ד) אֵל תִּירָאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ כִּי לַחֲמֹנוּ הֵם. (עד כאן מההשמטות)

(ואי צלותא לאו איהי שלימא כמח מלאכי חבלה רדפין אבתרה כמח דאת אמר, איכה
א) כל רודפיה השיגוה וגו'. ובגין דא מצלין (תהלים עח) והוא רחום וכפר עון דא
סמאל דאיהו נחש. ולא ישחית דא משחית. והרבה להשיב אפוי דא אף. ולא יעיר כל
חמתו דא חמה. בגין דלא ירדפון בתר צלותא. וכמח מלאכי חבלה תלזין מנייהו. שבעה
ממנן אנן ותלזין מנייהו שבעים. ובכל רקיעא ורקיעא אנן מקטרגין ותלזין מנייהו עשרה
אלף רבוא. ואי צלותא סלקא שלימא בעטופא דמצוה ותפלזין על רישא ודרועא, אתמר
בהו (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם יהוה נקרא עליך ויראו מפניך. שם יי אוקמוה
דאיהי תפלזין דרישא. ומאן דחזי שם יהוה על רישא, בצלותא דאיהי (יהוה) אדני,
מיד בלהון ברחיו. דא הוא דכתיב, (תהלים צא) יפול מצדך אלף וגו'.

השלמה מההשמטות (המשך)

כִּד נְהוּרָא אִיהוּ (תהלים ל"ג) רַנְנוּ צְדִיקִים בְּיָי וְדָא דְרַנָּא דְּצַדִּיק חַי עַלְמִין וּמִתַּמֵּן רַנָּה וּבִיהַ פּוֹרְקָנָא דְּרַנָּא הוּא דְכָתִיב (ירמיה כ"ג) צִמַח צְדִיק וְדָא דְאִיהוּ

לשון הקודש

הם מקטרגים, ותלויים מהם עשרת
אלפים רבוא. ואם תפלה עולה שלמה
בעטופ של מצוה ותפלזין על הראש
והזרוע, נאמר בהם (דברים כח) וראו כל עמי
הארץ כי שם יהוה נקרא עליך ויראו
מפניך. שם ה' פרשוה שהיא תפלזין של
ראש. ומי שרואה שם יהוה על הראש
בתפלה שהיא אדני (יהוה), מיד בלם
בורחים. זהו שכתוב (תהלים צא) יפול מצדך
אלף וגו'.

בשחזור הוא, רננו צדיקים בה, וזו
דרנה של צדיק חי העולמים, ומשם רנה

הארץ שנאמר בהם (במדבר יד) אל תיראו
את עם הארץ כי לחמנו הם. ע"כ.
(ואם תפלה אינה שלמה, כמח מלאכי
חבלה רודפים אחריה, כמו שנאמר (איכה
א) כל רדפיה השיגוה בין המצרים, ולכן
מתפללים (תהלים עח) והוא רחום וכפר עון
— זה סמאל שהוא נחש. ולא ישחית —
זה המשחית. והרבה להשיב אפוי — זה
אף. ולא יעיר כל חמתו — זו חמה, כדי
שלא ירדפו אחר התפלה. וכמח מלאכי
חבלה תלויים מהם. שבעה ממנים הם,
ותלויים מהם שבעים, ובכל רקיע ורקיע

עֲשִׂירָאָה וְצַדִּיק נָטִיל מִשְׁמָאלָא וְעַמּוּדָא וְאַמְצָעִיתָא
 מִיְמִינָא הָדָא הוּא דְכָתִיב (דְּבָרִים ל"ג) מִיְמִינוּ אֵשׁ דְּת
 לְמוֹ.

תָּא חַזִּי, כָּל אַתְוּוֹן אֵינוֹן מְסַטְרָא דְאַתְוּוֹן דְּאוּרִייתָא
 דְּכַלִּילָן בְּשַׁכְּינְתָּא וְצַדִּיק אִיהוּ נָטִיל לְשְׁמָאלָא
 קִין חִי דְאִיהוּ יִצְחָק בְּהַפּוּדֵי חֵי עַלְמִין קָשִׁיר בְּשְׁמָאלָא
 וְשַׁכְּינְתָּא תַתָּא מְסַטְרָא דְשְׁמָאלָא אַתְמַר בְּהַ וְהָאָרֶץ
 הִיְתָה מְסַטְרָא דְיְמִינָא תוּהוּ וְכַהוּ בּוּ הוּא מְסַטְרָא
 דְּעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא וְהַשֶּׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם דָּא שְׁכִינְתָּא
 תַתָּא וּמָאן נְרִים לִיהַ (ל"ה) הַאי אֶלָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 קוֹדֵם דְּבָרָא עַלְמָא הָהּ סְתִים יְהוּ"ה לְבַתָּר אַתְפְּשִׁטָּת
 ה' לְתַתָּא וְאַתְמַר בְּהַ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תוּהוּ וְכַהוּ וְרִזָּא
 דְּמִלְהַ אֵלֶּה "תּוֹלְדוֹת" הַשְּׁמַיִם "וְהָאָרֶץ בְּהַפְּרָאם בְּה'
 בְּרָאם חֲרִי לָךְ דְּהָיָה לְבוֹשָׁתָא תוּהוּ.

לשון הקודש

הִיְתָה. מִצַּד הַיְמִין תְּהוּ וְכַהוּ, בּוּ הוּא
 מִצַּד עַמּוּד הָאֲמִצְעִי. וְהַשֶּׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם
 – זו שְׁכִינְתָּה הַתְּחִתּוֹנָה. וּמִי נְרִים לָהּ אֵת
 זֶה? אֶלָּא הַקְּב"ה קֹדֵם שֶׁבָּרָא אֵת הָעוֹלָם
 הִנֵּה נִסְתָּר יְהוּ"ה, אַחַר כֵּן הַתְּפִשְׁטָה ה'
 לְמַטָּה, וְנִצְמַר בְּהַ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תוּהוּ
 וְכַהוּ, וְסוּד תְּדַבֵּר – אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת
 הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַפְּרָאם, בְּה' בְּרָאם.
 חֲרִי לָךְ שֶׁהָיָה לְבוֹשָׁתָא תוּהוּ.

וְכַוּוּ הַגְּאֹלָה. זֶהוּ שְׁכִינּוֹב (יְרִמְיָה כ"ג) צִמַח
 צַדִּיק, וְדָאִי שְׁהוּא עֲשִׂירֵי, וְצַדִּיק גּוֹסֵעַ
 מִשְׁמָאל, וְעַמּוּד הָאֲמִצְעַע מִיְמִין. זֶהוּ
 שְׁכִינּוֹב מִיְמִינוּ אֵשׁ דְּת לְמוֹ.
 בַּא רְאָה, כָּל הָאוֹתִיּוֹת הֵן מִצַּד אוֹתִיּוֹת
 הַתּוֹרָה שְׁכִלּוֹלוֹת בְּשַׁכְּינְתָּה, וְצַדִּיק גּוֹסֵעַ
 מִשְׁמָאל, קִין חִי שְׁהוּא יִצְחָק בְּהַפּוּדֵי. חִי
 הָעוֹלָמִים קָשׁוּר בְּשְׁמָאל, וְשַׁכְּינְתָּה
 תְּחִתּוֹנָה מִצַּד שְׁמָאל נִצְמַר בְּהַ וְהָאָרֶץ

וּבְגִין דָּא כִּי לֹא הִמְטִיר יְיָ אֱלֹהִים עַד לָא הָוָה
 נְחִית נְבִיעוּ עֲלָה בְּגִין דְּאָדָם אִין דִּתְּוָה בְּעֲלָה
 לְעִילָא סְתִים בְּאִין עַד דְּאִתְּפִשֵּׁט ה' מִן יְהוֹי דְּאִתְּוָה
 בִּינָה   דְּאִתְּוָה מְקוּרָא דְנְבִיעוּ דְּאִתְּוָה נְקוּדָה סְתִימָא
 וּמִתְמָן וְהִשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי הָאָדָמָה וְקוּדָם דְנִתְתַת
 הָוָה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבֵן, בְּגִין
 דָּא הָוָה נְבִיעוּ נְחִית בְּהָהוּא וּמָנָא הוּא שִׁירוּתָא
 מִחֶסֶד הָדָא הוּא דְכָתִיב (תהלים פ"ט) אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד
 יִבְנֶה וּבְגִין דָּא לֹא תוֹהוּ בְּרָאָה לְשַׁבַּת יַעֲרָה וְאִתְּמַר
 בָּהּ לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ דְּלֹא תוֹהוּ בְּרָאָה.

וּבְזִמְנָא דִּתְּוָה תוֹהוּ אָמַר אֱלֹהִים לְנַח קִין כָּן כָּן בְּשָׂר
 בָּא לְפָנַי וְגו' קִין דִּיעֲחֹק דְּאִתְּמַר בֵּיה כִּי
 אוֹתְךָ רָאִיתִי צְדִיק לְפָנַי דְּאִי אַנְתָּ הָיִיתָ בְּעֵי רַחֲמֵי
 עֲלִיָּהוּ לָא אִתְּחַרְבוּ וְאִתְּוָה אָמַר לִיה בְּרָמְזוּ בְּגִין

לשון הקודש

מִחֶסֶד, וְהוּא שְׂכָנוֹב (תהלים פט) אָמַרְתִּי עוֹלָם
 חֶסֶד יִבְנֶה. וּבְגִלְלָל זֶה לֹא תוֹהוּ בְּרָאָה
 לְשַׁבַּת יַעֲרָה, וְנִמְאָר בָּהּ לֹא טוֹב הָיִיתָ
 הָאָדָם לְבַדּוֹ, שְׂלֵא תוֹהוּ בְּרָאָה.

וּבְזִמְנָן שִׁתְּוָה תוֹהוּ, אָמַר אֱלֹהִים לְנַח, קִין
 כָּן בְּשָׂר בָּא לְפָנַי וְגו', קִין שֵׁל יַעֲחֹק
 שְׂנֵאֲמַר בּוּ כִּי אִתְּךָ רָאִיתִי צְדִיק לְפָנַי,
 שְׂאָם אִתְּךָ הָיִיתָ מְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עֲלֵיהֶם,
 לֹא נְחַרְבוּ. וְהוּא הָיָה אוֹמֵר לוֹ בְּרָמְזוּ כְּדִי

וּבְגִלְלָל זֶה כִּי לֹא הִמְטִיר ה' אֱלֹהִים, עַדִּין
 לֹא הָיָה יוֹרֵד הַשֶּׁפַע שְׂלֵה בְּגִלְלָל שְׂאָדָם
 אִין, שְׁהָיָה בְּעֲלָה נְסִתָּר בְּאִין. עַד
 שִׁתְּפִשֵּׁט ה' מִן יְהוֹי, שְׁהוּא בִּינָה,
 שְׁהוּא מְקוּרָה הַשֶּׁפַע, שְׁהִיא נְקֻדָּה
 נְסִתְרָת, וּמִשָּׁם הִשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי
 הָאָדָמָה. וְקֻדָם שְׁיִרְדָה הָיָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבֵן, בְּגִלְלָל זֶה
 הָיָה הַשֶּׁפַע יוֹרֵד בְּאוֹתוֹ זְמַן הִיא רֵאשִׁית

דִּבְעֵי רַחֲמֵי עַלְיֵיהּ וְלֹא יָמוּת מִשִּׁיחַ דְּאִיהּ מִסְטָרָא
דְּשִׁמְאָלָא.

אָמַר לִיה וְהָא בּוֹנָה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבָן קוּדָם
דְּאִתְבְּרִי עַלְמָא הָהּ אֵלָא מַגִּיד מִרְאשִׁית
אַחֲרִית דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָהּ בְּמַחְשַׁבְתֵּיהּ כָּל דְּרִין
דִּהּוּה בּוֹנָה וְאִתְחַרְבוּ קוּדָם דְּאִתְבְּרִיאָו הָזָא דִּהּוּ
עֲבָדִין עוֹבְדִין דִּיתְחַרְבוּ וְכִיּוֹן דְּבָרָא חֲשָׁב כְּאִילוּ
חַרִּיב לֹון וְדָא מְמַלְל עַד סוּף יוֹמִין דְּאֵלִין תּוֹלְדִין
בִּישִׁין וְהוּ גְרָמִין דְּנָהָר יַחֲרַב וְיִבֵּשׁ יַחֲרַב בְּבֵית
רֵאשׁוֹן וְיִבֵּשׁ בְּבֵית שְׁנֵי נְבִיעוּ דִּילֵיהּ בְּתָרִין עַלְמִין
שְׂכִינְתָּא עַלְמָא וּשְׂכִינְתָּא תַתְּאָה וּלְנַח אִתְגַּלְיָא מָה
דִּהּוּה וּמָה דְעֵתִיד לְמַחְוֵי וְלֹא בְעָא רַחֲמֵי עַלְיֵיהּ עַד
דְּאִתָּא מֹשֶׁה וּבְעָא רַחֲמֵי דְעֵתִידִין הוּוּ יִשְׂרָאֵל דְּלֹא
יִפְקוֹן אֵלָא חַד מַעִיר וּשְׁנַיִם מִמְשַׁפְּחָה מִסְטָרָא

לשון הקודש

הַיָּמִים שְׂאֵלָה תּוֹלְדוֹת רְעוֹת, וְהִיוּ
גְרָמִים דְּנָהָר יַחֲרַב וְיִבֵּשׁ. יַחֲרַב בְּבֵית
רֵאשׁוֹן, וְיִבֵּשׁ בְּבֵית שְׁנֵי. הַנְּבִיעָה שְׁלֹו
בְּשְׁנֵי עוֹלָמוֹת, שְׂכִינָה עֲלוּנָה וּשְׂכִינָה
תַתְּוֹנָה. וּלְנַח הַתְּגַלָּה מָה שְׂהִיָּה וּמָה
שְׂעֵתִיד לְהִיוֹת, וְלֹא בְקֶשׁ עַלְיֵיהֶם רַחֲמִים,
עַד שְׂבָא מֹשֶׁה וּבְקֶשׁ רַחֲמִים, שְׂעֵתִידִים
הִיוּ יִשְׂרָאֵל שְׂלֹא יִצְאוּ אֵלָא אַחַד מַעִיר
וּשְׁנַיִם מִמְשַׁפְּחָה, מַצַּד הַגְּבוּרָה שְׂהִיוּ

שְׂיִבְקֶשׁ רַחֲמִים עַלְיֵיהֶם, וְלֹא יָמוּת מִשִּׁיחַ
שְׂהוּא מַצַּד הַשְּׂמָאֵל.

אָמַר לוֹ, וְהָרִי הִיָּה בּוֹנָה עוֹלָמוֹת
וּמַחְרִיבָן קוּדָם שְׂנַבְרָא הָעוֹלָם? אֵלָא
מַגִּיד מִרְאשִׁית אַחֲרִית, שְׂהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא הִיָּה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ כָּל הַדּוֹרוֹת שְׂהִיָּה
בּוֹנָה, וְנַחֲרָבוּ קוּדָם שְׂנַבְרָאוּ. רָאָה שְׂהִיוּ
עוֹשִׂים מַעֲשִׂים שְׂיַחֲרָבוּ, וְכִיּוֹן שְׂבָרָא,
חֲשָׁב כְּאִילוּ הַחַרִּיבִים, וְזֶה מְדַבֵּר עַד סוּף

וּבְגִינָה דְבָעָא מִשָּׁה רַחֲמִין עָלֵיהּוּ שְׁמַאל דְזוּחָה וְלֹא
יִפְקֹון בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל וְיָמִין מְקַרְבָּא דְאִיהִי יַמִּינָא

מִטִּי כְלָפִי חֶסֶד וּמִשָּׁה בְּגִין דִּיהֵב גְּרַמִּיה עָלֵיהּוּ יְהֵב
תּוֹקְפָא לְדַרְגִּינָה דְאִיהּ עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא דְאִיהִי
אוּרְיִיתָא דְאִתִּיהִיבַת בְּיַמִּינָא הָדָא הוּא דְכְתִיב (דְבָרִים
ל"ג) מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ וּבְגִין דָּא פּוֹרְקָנָא בֵּיהּ תְּלִיָּא
הָדָא הוּא דְכְתִיב (בְּרֵאשִׁית מ"ט) לֹא יָסוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה
עַד כִּי יָבֹא שִׁילָה דְאִיהּ מִשָּׁה בְּחוּשְׁבָנָא.

יְסוּד צְדִיק בֵּיהּ סו"ד תְּהֵא שְׁמַאל דְזוּחָה אַף עַל
גַּב דְאוּקְיָמָנָא בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית מו) כָּל תַּנְפֵּשׁ הַבָּאָה
לִיעֲקֹב מִצְרִימָה שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ בְּגִין דְאִתְקַשְׁרַת בְּשְׁמַאלָא
וְיָמִין מְקַרְבַת בְּגִין דְתְּלִיָּא מִנִּיה עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא
דְשְׁשִׁים וְשֵׁשׁ אֵינוֹן שְׁשִׁים מִסְכָּתוֹת וְשִׁיתָא סְדְרֵי

לשון הקודש

הַנְּאֻלָּה תְּלִינָה בּוֹ. זְהוּ שְׁכַתוּב (בְּרֵאשִׁית מט)
לֹא יָסוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה, עַד כִּי יָבֹא
”שִׁילָה”, שְׁהוּא מִשָּׁה בְּחוּשְׁבוֹן.

יְסוּד צְדִיק בּוֹ סו"ד תְּהֵא שְׁמַאל דְזוּחָה,
אַף עַל פִּי שְׁפָרְשְׁנוּ בּוֹ כָּל תַּנְפֵּשׁ הַבָּאָה
לִיעֲקֹב מִצְרִימָה שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ, בְּגִלְל
שְׁנַקְשֵׁר בְּשְׁמַאל, וְיָמִין מְקַרְבַת כִּי תְלוּי
מִמְנָה עֲמוּד דְאִמְצָעִי, שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ הֵם

דְּגִים, וְהַחֹר הַעוֹלָם לְתַהוּ. וּבְגִלְל
שְׁמַשָּׁה בְּקֵשׁ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים,
הַשְׁמַאל דְזוּחָה וְלֹא יָצֵאוּ בְּהַ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
וְיָמִין מְקַרְבַת שְׁהִיא יָמִין מִטָּה כְּלָפִי
חֶסֶד. וּמִשָּׁה, בְּגִלְל שְׁנָתֵן עֲצָמוֹ עֲלֵיהֶם,
גִּתָּן תְּקַף לְדַרְגָּתוֹ, שְׁהִיא עֲמוּד דְאִמְצָעִי,
שְׁהִיא תוֹרָה שְׁנָתְנָה בְּיָמִין. זְהוּ שְׁכַתוּב
מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ, וּבְגִלְל זְה

מִשְׁנֵה דַאֲתִיְהִיבוּ מִגְבוּרָה דַאֲיְהִי שְׁמַאֲלָא שְׁשִׁים
 גְבוּרִים אֲתִקְרִיאוּ דְנִטְלָן מִגְבוּרָה דְתַמְן אֲוִרִיִּתָא
 דְבָעַל פֶּה דַאֲיְהִי שְׁכִינְתָא תַתָּא כִּלְלָא דְשְׁשִׁים
 מִסְכְּתוֹת וְשִׁיתָא סְדְרֵי מִשְׁנֵה דְתוֹרָה שְׁבַכְתָּב לְפּוּמָא
 לָא גְלִי בְגִין דְעֵתִידָה שְׁמַאֲלָא דַאֲיְהִי פּוּמָא לְאֲדַחֲיָא.

וּבְגִין כִּד אִיהוּ סְתִים הָכִי פּוֹרְקָנָא בְּלָבָא וּפּוּמָא
 דַאֲיְהוּ גְלִיָּא לָא אֲתַגְלִי פּוֹרְקָנָא וּבְגִין דְכִלְלָא
 תְּלִיָּא בִימִינָא אָמַר הַנְּבִיא (ישעיה נ"ג) וְזָרַע יִי עַל מִי
 נִגְלַתָּה עַל מִי וְדַאי דַאֲתִמַּר בֵּיה (איכה ב) מִי יִרְפָּא לָךְ
 הָדָא הוּא דְכְתִיב (איכה ב) מָה אַעֲיִדְךָ מָה אֲדַמָּה לָךְ
 (שמות ג) וְאָמְרוּ לִי מָה שְׁמוֹ בְּמָה יִיְתִי זְמַנָּא וּבְמָה
 אֲסוּנְתָא הָדָא הוּא דְכְתִיב (איכה ב) מָה אֲשׁוּה לָךְ
 וְאֲנַחְמְךָ וְגו' מִי יִרְפָּא לָךְ, דְמִשְׁשָׁה אִיהוּ מָה שְׁמוֹ
 וּבִיה תְּהֵא נַחְמְתְךָ וּבְגִין דָּא כִּפְלָא קְדָשָׁא בְרִידָא הוּא

לשון הקודש

והפסח שהוא גלוי לא מתגלה הנאֵלָה,
 ובגלל שהכל תלוי בימין, אמר הנביא
 (ישעיה נג) וזרוע ה' על מי נגלתה. על מי
 ודאי, שנאמר ביה מי ירפא לך, והו
 שכתוב (איכה ב) מָה אַעֲיִדְךָ מָה אֲדַמָּה
 לך, ואמרו לי מָה שְׁמוֹ, בְּמָה יבא הזמן,
 ובמָה תבא רפואה. והו שכתוב (שם) מָה
 אשׁוּה לך ואנחמך וגומר, מִי יִרְפָּא לָךְ,
 שמששה הוא מָה שְׁמוֹ ובו תהא נחמתך.

ששים מסכתות, וששה סדרי משנה
 שנתנו מגבורה שהיא שמאל. ששים
 גבורים נקראו שנוסעים מגבורה, ששם
 תורה שבעל פה, שהיא שכנינה תחתונה,
 כִּלְלָא שֶׁל שְׁשִׁים מִסְכְּתוֹת וְשִׁשָּׁה סְדְרֵי
 מִשְׁנֵה. שתורה שבכתב, לפה לא
 התגלתה, בגלל שעתיד שמאל, שהיא
 פה, להדהות.

ולכן הוא מסתיר כך הנאֵלָה בלב,

שְׁמִיָּה מֹשֶׁה מֹשֶׁה חַד עַל פּוֹרְקָנָא קְדַמָּאָה וְחַד עַל
בְּתַרְיִתָא וּבְגִין דָּא (שמות יד) אָז יִשִׁיר מֹשֶׁה אָז שָׂר לֹא
נְאָמַר אֱלֹא אָז יִשִׁיר.

עֲשִׂירָאָה בְּתַפְלָה וְדָא שְׂכִינְתָא עֲלָה אֲתָמַר (תהלים)
י"ז) תַּפְלָה לְדוֹד שְׁמַעָה יִי צְדָק וְדוֹד
בְּרוּחַ קְדָשָׁא אָמַר בְּאַחֲרִית יוֹמִין דְּגִלּוּתָא, אָמַר עַל
יִשְׂרָאֵל (תהלים י"ז) בְּחַנְתָּ לְבִי פִקְדַת לִילָה. וְלִית לִילָה
אֱלֹא גִלוּת וְאִיּוֹב מָה דְאָמַר כֹּלָא הוּא מְשָׁל עַל
יִשְׂרָאֵל דְאָמַר (איוב ז) כֹּלָה עֲנֹן וַיִּלְד, וְשָׂטָן בָּעָא
לְקַטְרָגָא לִיה וְאָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא (איוב לד) אִיּוֹב
לֹא בִדְעַת יְדַבֵּר אוֹף בְּיַעֲקֹב בְּגִין דְּחֻזָּא בְּרוּחָא
דְּקוּדְשָׁא דוּחְקָא דְּגִלּוּתָא (ער כאן משהשמטות)

וַיַּעֲקֹב בְּגִין דְּחֻמָּא בְּרוּחָא דְּקוּדְשָׁא דוּחְקָא
דְּגִלּוּתָא בְּתַרְאָה בְּסוּף יוֹמֵיָא (אָמַר (בראשית כח)

לשון הקודש

בגלל כך כפל הקדוש ברוך הוא שמו
משה משה, אחד על גאולה הראשונה,
ואחד על האחרונה, ובגלל זה אז ישיר
משה. אז שר לא נאמר, אלא אז ישיר.
עשירי בתפלה, וזו שכינה, ועליה נאמר
(תהלים ז) תפלה לדוד שמעה ה' צדק. ודוד
ברוח הקדש אמר באחרית הימים של
הגלות, אמר על ישראל (שם) בחנת לבני

פְּקַדַת לִילָה, ואין לילה אלא גלות, ומה
שאמר איוב הכל היה משל על ישראל
שאמר כלה ענן וילד, והשטן רצה
לקטרג לו, ואמר הקדוש ברוך הוא,
איוב לא בדעת ידבר. אף בייעקב כך,
בגלל שראה ברוח קדשו את דתק
הגלות: ע"כ.

וַיַּעֲקֹב, בגלל שראה ברוח הקדש דתק

וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלְנָן שָׁם כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא לִילָיָה דְגָלוּתָא וְאָמַר (בראשית לב) וַיִּירָא
 יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּצְר לוֹ. וּפְלִיג עֲמָא קְדִישָׁא בְּגָלוּתָא לְג'
 סְטָרִין. כְּמָא דְאֵת אָמַר, (בראשית לג) וַיִּשֶׂם אֶת הַשְּׂפָחוֹת
 וְאֵת יַלְדֵיהֶן רֵאשׁוּנָה בְּרִישָׁא בְּגָלוּתָא דְאָדָם, וְאֵת
 לָאָה וַיַּלְדֶיהָ אַחֲרוֹנִים. וְאֵת רָחֵל וְאֵת יוֹסֵף אַחֲרוֹנִים.
 וּבְגִין דְחֲמָא בְּתַר כֵּן עֲנִיּוּתָא וְצַעֲרָא דְלַהוֹן אָמַר
 (בראשית כח) וְשִׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי וְאָמַר וְנָתַן לִי
 לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבְגַד לְלַבֹּשׁ.

וְדוֹד בְּגִין גָלוּתָא אָמַר (שמואל ב ז) רָעַב וְעֵיף וְצָמָא
 בַּמְדָּבָר, בְּגִין דְחֲמָא שְׂכִינְתָא חֲרָבָה יבִשָׁה
 הָיָה נוֹטִיל צַעֲרָא בְּגִינְהָא. לְבַתַּר דְחֲמָא דְהַדְרִין
 יִשְׂרָאֵל (בַּתְּשׁוּבָה) בְּחֲדוּתָהּ, תַּקִּין עֶשְׂרַ מִינֵי נְגוּנִין. וּבְסוּף
 כְּלַהוֹ אָמַר (תהלים קב) תִּפְלָה לְעֵנִי כִי יַעֲטוּף (נ"א תַקִּין י' מִינֵי
 תִּילִים, וּבְסוּף כְּלַהוֹ תִּפְלָה לְדוֹד הַטָּה יי אֲזַנְדָּ עֲנִי. חֲדָא דְכְּלַהוֹ צְלוּתִין דְבְּגִינְיָהוּ

לשון הקודש

עֲנִיּוּת וְצַעֲר שְׁלָהֶם, אָמַר (שם כח) וְשִׁבְתִּי
 בְשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי. וְאָמַר, וְנָתַן לִי לֶחֶם
 לֶאֱכֹל וּבְגַד לְלַבֹּשׁ.

וְדוֹד, בְּגַלְל הַגָּלוּת אָמַר (שמואל ב ז) רָעַב
 וְעֵיף וְצָמָא בַּמְדָּבָר. בְּגַלְל שְׂרָאָה שְׂכִינְהָ
 חֲרָבָה יבִשָׁה, הָיָה נוֹטִיל צַעֲר בְּגַלְלָהּ.
 אַחַר שְׂרָאָה שְׂיִשְׂרָאֵל חוֹזְרִים (בַּתְּשׁוּבָה)
 בְּחֲדוּתָהּ, תַּקִּין עֶשְׂרָה מִינֵי נְגוּנִים, וּבְסוּף
 כְּלָם אָמַר (תהלים קב) תִּפְלָה לְעֵנִי כִי יַעֲטוּף

שֶׁל הַגָּלוּת הָאֲחֵרוֹנָה בְּסוּף הַיָּמִים, וְאָמַר
 (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלְנָן שָׁם כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ,
 וּבָא הַלַּיְלָה שֶׁל הַגָּלוּת, וְאָמַר (שם לב) וַיִּירָא
 יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּצְר לוֹ. וְחָלַק אֶת הָעָם
 הַקְּדוּשׁ בְּגָלוּת לְשִׁלְשָׁה צְדָדִים, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר (שם לג) וַיִּשֶׂם אֶת הַשְּׂפָחוֹת וְאֵת
 יַלְדֵיהֶן רֵאשׁוּנָה, בְּרֵאשׁ בְּגָלוּת אָדָם.
 וְאֵת לָאָה וַיַּלְדֶיהָ אַחֲרוֹנִים וְאֵת רָחֵל וְאֵת
 יוֹסֵף אַחֲרוֹנִים. וּבְגַלְל שְׂרָאָה אַחַר כֵּךְ